

УДК 65.01:658

Економіка

Босак Андрій Остапович

кандидат економічних наук, доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

Bosak Andriy

PhD in Economics, Associate Professor

Lviv Polytechnic National University

ORCID: 0000-0002-2944-2166

Далик Володимир Петрович

кандидат економічних наук, доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

Dalyk Volodymyr

PhD in Economics, Associate Professor

Lviv Polytechnic National University

ORCID: 0000-0003-0004-2270

Мазник Юрій Іванович

Приватне підприємство «Кантрансбуд»

Maznyk Yurii

Private enterprise «Kantransbud»

ORCID: 0009-0009-8834-7466

Туліка Сергій Костянтинович

аспірант

Львівського університету бізнесу та права

Tulika Serhiy

Postgraduate Student of the

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0000-0003-4880-1985

Мацевко Богдан Володимирович

аспірант

Львівського університету бізнесу та права

Matsevko Bohdan

Postgraduate Student of the

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0009-0004-3720-2025

Прокопів Максим Володимирович

Підберізівська сільська рада

Львівського району Львівської області

Prokopiv Maksym

Pidberiztsiv Village Council of

Lviv District of Lviv Region

ORCID: 0009-0008-5586-2149

Старецький Арсен Орестович

Приватне підприємство «Кантрансбуд»

Staretskyi Arsen

Private enterprise «Kantransbud»

ORCID: 0009-0001-5069-6144

КАДРОВА БЕЗПЕКА У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

ПІДПРИЄМСТВА

PERSONNEL SECURITY IN THE ECONOMIC SECURITY SYSTEM

OF AN ENTERPRISE

Анотація. У статті визначено особливості кадової безпеки у системі економічної безпеки підприємства. Виявлено, що розвиток і успішне функціонування підприємництва в умовах ринкової економіки

потребує забезпечення ефективної системи кадрового забезпечення. З'ясовано, що основною метою забезпечення економічної стабільності підприємства є досягнення максимальної стабільності в його функціонуванні та створення перспектив зростання та основи для досягнення бізнес-цілей, незалежно від об'єктивних і суб'єктивних загроз. Встановлено, що кадрова безпека виступає пріоритетною складовою забезпечення розвитку людських ресурсів та економічної стабільності в сучасних умовах, забезпечуючи таку діяльність людських ресурсів, як діяльність з виробництва, обміну та використання людських ресурсів. Виявлено, що кадрова безпека – це складова системи економічної безпеки підприємства, яка являє собою сукупність соціально-економічних, управлінських, соціально-психологічних процесів, спрямованих на захист діяльності підприємства від загроз, які створює людський чинник. Визначено, що кадрова безпека підприємства – це безперервний процес управління людськими ресурсами з метою запобігання зовнішньому та внутрішньому впливу на підприємство. Встановлено, що система управління безпекою персоналу спрямована на виявлення загроз безпеці персоналу (ризиків) та їх мінімізацію, наприклад, шляхом виявлення негативної поведінки, неякісного виконання завдань і технологій операцій, нездорових стосунків у колективах підрозділів підприємства, причин та умов, що сприяють цьому. Виділено основні завдання кадової безпеки підприємства. Виокремлено вимоги, яких потрібно дотримуватись, щоб ефективно керувати кадовою безпекою. Визначено, що успішна реалізація завдань із забезпечення кадової безпеки підприємства неможлива без використання різноманітних економічних інструментів і засобів. Дослідження враховують окремі ідеї та деякі положення, теоретичні і практичні аспекти економічної діагностики, моніторингу діяльності та аналізу й оцінювання розвитку підприємства в реаліях сьогодення. Все це необхідно врахувати у перспективі подальших

досліджень при удосконаленні системи та інструментарію діагностики кадрової безпеки підприємства в сучасних умовах.

Ключові слова: підприємство, кадрова безпека, економічна безпека, цілі підприємства, економічна діагностика, бізнес-процеси, загрози, результат.

Summary. The article defines the features of personnel security in the economic security system of an enterprise. It has been established that the development and successful functioning of entrepreneurship in a market economy requires an effective staffing system. It has been established that the main goal of ensuring the economic stability of an enterprise is to achieve maximum stability in its functioning and create growth prospects and the basis for achieving business goals, regardless of objective and subjective threats. It has been established that personnel security is a priority component of ensuring the development of human resources and economic stability in modern conditions, ensuring such human resource activities as production, exchange and use of human resources. It has been revealed that personnel security is a component of the enterprise's economic security system, which is a set of socio-economic, managerial, socio-psychological processes aimed at protecting the enterprise's activities from threats created by the human factor. It has been determined that personnel security of an enterprise is a continuous process of human resource management in order to prevent external and internal impacts on the enterprise. It has been established that the personnel safety management system is aimed at identifying threats to personnel safety (risks) and minimizing them, for example, by identifying negative behavior, poor performance of tasks and operating technologies, unhealthy relationships in teams of departments of the enterprise, causes and conditions conducive to this. The main tasks of personnel security of the enterprise are highlighted. The requirements that must be observed in order to effectively manage personnel security are highlighted.

Successful implementation of tasks to ensure personnel security of an enterprise is impossible without the use of a variety of economic instruments and means. Research takes into account individual ideas and some provisions, theoretical and practical aspects of economic diagnostics, monitoring of activities and analysis and assessment of enterprise development in today's realities. All this must be taken into account in the future for further research when improving the system and tools for diagnosing personnel security of an enterprise in modern conditions.

Key words: *enterprise, personnel security, economic security, entire enterprises, economic diagnostics, business processes, threats, results.*

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку економіки України засвідчує, що одним із головних завдань є забезпечення економічної безпеки, для досягнення якої необхідне детальне дослідження багатьох питань. До таких проблем належать, зокрема, пошук зовнішніх загроз і розкриття внутрішніх загроз, діагностика економічної стійкості підприємства, розробка та впровадження методів забезпечення економічної безпеки тощо. Вирішення цих та інших проблем є як ознакою, так і змістом формування наукової школи економічної безпеки.

На сьогодні серйозно постало проблема забезпечення економічної стабільності підприємств. Ринкове середовище підприємства динамічно розвивається. Тому однією з головних цілей будь-якого підприємства є протистояння різноманітним загрозам і відновлення після їх виникнення. Успішна діяльність підприємства залежить від створення та забезпечення ефективної системи заходів економічної та кадрової безпеки. Проте слід визнати, що попри актуальність і популярність проблем економічної безпеки, практична природа складових систем економічної безпеки, особливо кадрової безпеки в системі економічної безпеки, залишається недостатньо вивченою, що, зі свого боку, зумовлює особливу актуальність

тематики цієї статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні і практичні питання кадової безпеки у системі економічної безпеки підприємства є предметом досліджень багатьох вчених та практиків. Зокрема, ці питання досліджували такі науковці та практики: Н. Аблязова [1], І. Бурда [2], С. Гармаш [3], Г. Коптєва [4], В. Кравченко [5], О. Ляшенко [6], В. Никифоренко [7], В. Панченко [8], Г. Писаревська [9], О. Сліпа [10], Н. Тюріна [11], Л. Швайка [12] та інші. Однак, враховуючи наявні результати дослідження, тут доцільно також відмітити, що не до кінця є розкритими є питання, які стосуються особливостей кадової безпеки у системі економічної безпеки підприємства в сучасних умовах, з урахуванням теоретичних і практичних аспектів економічної діагностики, моніторингу діяльності та аналізу й оцінювання розвитку підприємства в реаліях сьогодення [13–71].

Мета статті. Метою статті є дослідити особливості кадової безпеки у системі економічної безпеки підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах мінливої ринкової економіки одним із головних завдань підприємства є питання управління персоналом з точки зору економічної безпеки. Найсерйознішою проблемою сьогодні є розробка нової кадової політики з акцентом на соціальне управління, організацію, соціально-ціннісні пріоритети та соціальну політику. З огляду на те, найбільш актуальною проблемою на цей момент є розробка нової кадової політики, орієнтованої на організацію соціального управління, пріоритетність соціальних цінностей і соціальної політики.

Розвиток і успішне функціонування підприємництва в умовах ринкової економіки потребує забезпечення ефективної системи кадрового забезпечення. Ця безпека вважається більш важливою, ніж інші елементи корпоративної системи безпеки, оскільки вона стосується людей, які

складають основу всієї діяльності. Забезпечення ефективної кадової безпеки підприємств є одним із пріоритетів досягнення стабільності та процвітання не лише окремих підприємств чи груп підприємств, а й усієї національної економічної системи. У цьому контексті розробка та впровадження ефективних механізмів кадової безпеки на підприємствах має велике значення для сучасної ситуації, що зумовлює вибір теми дослідження.

Сучасна кадрова політика починає охоплювати сфери, які раніше не враховувалися в кадровій роботі. До них відносяться такі сфери, як трудові конфлікти і відносини з адміністрацією, нові громадські організації в процесі вирішення виробничих проблем, роль соціальних програм, реалізованих підприємствами в умовах посилення конкуренції. Безпека персоналу є найважливішим чинником безпеки всіх сфер діяльності підприємства, ігнорування якої може привести не тільки до серйозних збитків, але навіть до руйнувань.

Формування нової парадигми управління бізнесом передбачає не лише перегляд існуючих уявлень теоретиків менеджменту, а й розробку концептуальної основи економічної стабільності підприємств, що відповідає сучасним реаліям. Однак через специфічні та історичні умови мінливості умов функціонування підприємств ці принципи відносно стабільні. У зв’язку з цим слід звернути увагу на важливість кадової безпеки як складової економічної безпеки та її роль у формуванні складних управлінських рішень, пов’язаних із розвитком підприємств. Важливо зазначити, що зв’язок між економічною безпекою та корпоративним розвитком може також відбуватися «на місцях» для забезпечення конкурентоспроможності підприємства в цілому та її працівників зокрема.

Основною метою забезпечення економічної стабільності підприємства є досягнення максимальної стабільності в його функціонуванні та створення перспектив зростання та основи для

досягнення бізнес-цілей, незалежно від об'єктивних і суб'єктивних загроз (негативних дій, чинників ризику). Кадрова безпека є однією зі складових економічної безпеки (поряд із фінансами, владою, інформацією, технікою та технологіями, правом тощо). Варто відзначити, що кадрова безпека займає домінуюче положення в порівнянні з іншими складовими економічної безпеки, тому що вона включає трудовий потенціал і є основоположною для всіх складових.

Складовими кадрового механізму економічної стабільності підприємства є: люди групи ризику; підрозділ охорони; чинники, що загрожують безпеці об'єкта; засоби, методи та заходи безпеки. При цьому під розвитком персоналу розуміють систему принципів, форм і методів формування необхідного кількісного та якісного складу персоналу, спрямованих на вдосконалення кадрового потенціалу та його ефективне використання. Створення кадової системи на підприємстві потребує вирішення комплексу заходів економічного, правового, інформаційного та кримінально-правового характеру щодо захисту економічних інтересів, власності та майнових прав підприємства [4].

Від того, наскільки правильно виконуються функції управління персоналом і інтелектуальним потенціалом, як формується кадрова політика підприємства і як відбувається розвиток людського капіталу, залежить кадрове забезпечення. Виходячи з цього, кадрова безпека виступає пріоритетною складовою забезпечення розвитку людських ресурсів та економічної стабільності в сучасних умовах, забезпечуючи таку діяльність людських ресурсів, як діяльність з виробництва, обміну та використання людських ресурсів.

Кадрова безпека – це сукупність компонентів: безпека життя (здоров'я, фізична безпека), соціально-мотиваційна безпека (фінансова, професійна, естетична, адміністративна незалежність), професійна безпека (безпека роботи, пенсійне страхування, безпека володіння сучасними

знаннями), технології антиконфліктної безпеки (патріотична безпека, психологічна безпека, безпека зв’язку). Усі ці компоненти діють не ізольовано один від одного, а пов’язані між собою різноманітними зв’язками та впливами. Сьогодні неможливо уявити працівника, який не думає про своє здоров’я, матеріальну підтримку сім’ї, професійне зростання, пенсійне та страхове забезпечення. Налагодження ефективної взаємодії роботи всіх цих компонентів є запорукою стабільності підприємства. Співробітники забезпечують цю стабільність, яка стосується всіх сфер життя і нерозривно пов’язана з економічною безпекою [10].

Так, кадрова безпека – форма економічної безпеки, яка забезпечує стабільне функціонування підприємства незалежно від людських суб’єктивних чи об’єктивних чинників. Тому основним завданням кадрової безпеки є усунення ризику негативного впливу працівників на загальний стан підприємства [3].

Кадрова безпека є невід’ємною частиною економічної безпеки підприємства. Першочерговим завданням є створення умов для максимально ефективного управління людськими ресурсами шляхом захисту від загроз і ризиків і є найважливішим ресурсом для забезпечення високого рівня конкурентоспроможності підприємства [2].

Кадрова безпека – це набір засобів (інструментів), за допомогою яких менеджмент підприємства сприяє збереженню, зміцненню та розвитку персоналу, забезпечення ефективного функціонування підприємства та захисту працівників від ризиків [12].

Варто відзначити, що кадрова безпека – це процес запобігання негативним впливам на економічну безпеку підприємства через ризики та загрози, пов’язані з працівниками, інтелектуальним потенціалом і трудовими відносинами в цілому. При цьому необхідно враховувати, які завдання повинна виконувати система кадрової безпеки для здійснення заходів щодо нейтралізації, мінімізації, уникнення та захисту від загроз

кадровій безпеці. Лише шляхом чіткого, виваженого та цілісного підходу до визначення завдань системи кадової безпеки та врахування деталей і типів загроз, що на неї впливають, можна досягти ефективного результату вжитих заходів [8].

Окрім того, кадрова безпека – це складова системи економічної безпеки підприємства, яка являє собою сукупність соціально-економічних, управлінських, соціально-психологічних процесів, спрямованих на захист діяльності підприємства від загроз, які створює людський чинник. Кадрову безпеку слід розглядати лише через призму типу системи економічної безпеки підприємства. Наприклад, з управлінської точки зору ці властивості є класичними, але в контексті даного дослідження з точки зору створення системи економічної безпеки підприємства вони підпорядковані дослідженню ролі кадової безпеки [6].

Кадрова безпека підприємства – це безперервний процес управління людськими ресурсами з метою запобігання зовнішньому та внутрішньому впливу на підприємство. Актуальною проблемою сьогодення є створення ефективної системи кадової безпеки, яка сприяє сталому розвитку підприємства та забезпечує конкурентні переваги. Практика засвідчує, що достатня кількість фахівців допоможе мінімізувати та усунути шкоду підприємству, тому потрібно постійно контролюючи працівників, оперативно підвищувати їхню кваліфікацію, а при недостатньому потенціалі залучати найкращих спеціалістів ринку праці. Впроваджуючи основні принципи цієї системи, можна уникнути найму некваліфікованих працівників та неефективного планування діяльності працівників підприємства.

Згуртованість працівників має вирішальне значення для економічної стабільності підприємства. Це покращить культуру підприємства та створить команду, яка буде максимально зацікавлена в ефективному веденні бізнесу. Своєчасне навчання персоналу та відповідність вимогам

сучасного ринку також важливі для створення ефективної кадрової безпеки підприємства. Тому підприємству і менеджменту необхідно постійно аналізувати рівень кваліфікації працівників, вивчати настрої в колективі і розробляти заходи попередження [1].

Кадрову безпеку як складову економічної безпеки слід вивчати як сукупність умов, що запобігають або зменшують потенційно небезпечні дії чи ситуації на підприємстві до рівня, за якого вони не можуть вплинути на налагоджене функціонування підприємства. Ефективна кадрова безпека підприємства свідомо впливає на здатність підприємства використовувати можливості для досягнення економічного зростання та стабільності. Досягти цього можна, насамперед, завдяки високому інтелекту працівників, ефективній мотивації їх праці, формуванню корпоративного мислення, попередженню та захисту можливих загроз у колективі, а також індивідуальній поведінці. Тобто, кадрова безпека має бути спрямована на те, щоб, з одного боку, сприяти мінімізації небезпеки для працівників, а з іншого боку, стимулювати бажання кожного працівника ефективно виконувати свою роботу. Умови для стабільного функціонування підприємства створюють високопрофесійні та лояльні працівники, а боротьба за їх залучення та навчання повинна бути в центрі кадрової безпеки підприємства.

Система управління безпекою персоналу спрямована на виявлення загроз безпеці персоналу (ризиків) та їх мінімізацію, наприклад, шляхом виявлення негативної поведінки, неякісного виконання завдань і технологій операцій, нездорових стосунків у колективах підрозділів підприємства, причин та умов, що сприяють цьому.

Основним напрямом кадрової політики підприємства є визначення потреб у його трудових ресурсах за кількісними та якісними показниками, формами участі та формами розміщення. Це стосується як підвищення кваліфікації, так і постійного розвитку персоналу, а також створення умов

для всеобщого розвитку стимулів до високопродуктивної праці кожного працівника, виключаючи умови для появи неблагонадійних працівників. Легковажність – це динамічний процес, який змінюється з часом під впливом зовнішніх і внутрішніх причин особистості, готовність до дій, які можна розцінювати як порушення існуючих норм і традицій на вищому рівні соціального і культурного середовища. Нерозсудливі працівники небезпечні насамперед тим, що вони склонні до витоку службової інформації та комерційної таємниці [5].

Місія кадрової безпеки полягає у здійсненні заходів, спрямованих на недопущення осіб до зайняття посад, запобігання зловживанням, які можуть призвести до заподіяння шкоди підприємству внаслідок їх дій, а також проведення постійного моніторингу для забезпечення безпеки працівників. Так, основними завданнями кадрової безпеки є:

- 1) формування кадрової стратегії підприємства, планування людських ресурсів, інформаційної та фінансової політики, розвитку та оцінки людських ресурсів;
- 2) встановлення вимог до працівників підприємства щодо техніки безпеки;
- 3) підготовка відповідної нормативної документації для служби управління персоналом;
- 4) підготовка нормативної документації для працівників підприємства щодо забезпечення кадрової безпеки;
- 5) інформаційно-просвітницька робота з працівниками підприємства;
- 6) виявлення, запобігання та припинення небажаної поведінки співробітників підприємства, яка може завдати шкоди прибуткам підприємства;
- 7) вжиття заходів щодо недопущення осіб, які обіймають посади та зловживають ними, що може завдати шкоди підприємству [8].

Високий рівень дисципліни, збільшення кількості кваліфікованих працівників, зменшення плинності кадрів, досягнення високого рівня освіти та компетентності керівників є основними ознаками зниження кадрових ризиків і, отже, напрямками, що забезпечують економічну стабільність підприємства. Тому сьогодні одним із показників економічної безпеки є рівень підготовки кадрів [7].

Як вже зазначалося, до найважливіших напрямків роботи служб управління персоналом підприємства також належать заходи щодо виключення умов для появи так званих неблагонадійних працівників. Як динамічний процес легковажність постійно змінюється з часом під впливом різноманітних внутрішніх і зовнішніх чинників, які спонукають людей до певних дій. Це існуючі морально-етичні норми, традиції та загальноприйняті правила поведінки в навколошньому соціокультурному середовищі. Недобросовісний персонал небезпечний, коли йдеться про розкриття секретів підприємства чи публічної інформації.

Щоб ефективно керувати кадовою безпекою, потрібно розуміти та дотримуватися кількох вимог:

- поєднання матеріальних і моральних вкладень в персонал;
- необхідність створення відділу кадової безпеки у складі служб безпеки підприємства;
- розвиток стратегії управління;
- узгодження кон'юнктури ринку, розвитку бізнесу та інтересів працівників підприємства;
- диференціація доходів працівників з різними функціями;
- створення безпечних умов праці персоналу;
- створення умов для кар'єрного розвитку персоналу тощо [9].

Проте слід зазначити, що успішна реалізація завдань із забезпечення кадової безпеки підприємства неможлива без використання різноманітних економічних інструментів і засобів, тобто ефективних кадрових

технологій, у тому числі сучасних форм і систем компенсації працівникам; швидкої адаптації до виробничого середовища; попередження конфліктів; ефективної мотивації; повної та часткової компенсації; глибоких кадрових змін; маркетингу корпоративної вартості; перспективної політики підготовки, перепідготовки та вищої освіти; планування набору, відбору, комплектування та звільнення тощо [11].

Важливим аспектом формування та реалізації системи кадової безпеки є зручність отримання обґрунтованої інформації про необхідність реалізації кожного етапу цього процесу з метою уникнення або зменшення негативного впливу працівників та подолання їх опору змінам, можливість участі в супроводі співробітників і т. д. На етапі впровадження системи кадової безпеки підприємства необхідно донести до співробітників основні цілі і завдання даного заходу. Якщо працівники не розуміють можливих наслідків нехтування своїми обов’язками, відповідальністю тощо, то підприємство в цілому не зможе ефективно працювати і, зокрема, забезпечити належний рівень безпеки персоналу.

Як об’єкт управління кадрова безпека підприємства виконує специфічні, властиві підприємству функції. Надання та постійна підтримка є досить складним процесом в управлінні бізнесом. Проте, незважаючи на складність забезпечення кадової безпеки, новизна цього елемента для більшості підприємств України є новим елементом сучасного управління бізнесом, без впровадження якого неможливо забезпечити надійність і сталій розвиток персоналу підприємства. Тому кадрова безпека є однією з найважливіших складових системи економічної безпеки підприємства і її забезпечення потребує розробки відповідних механізмів.

Виклад основного матеріалу дослідження містить результати комплексного, системного аналізу літератури [1–12], а також включає окремі ідеї та деякі положення, теоретичні і практичні аспекти економічної діагностики, моніторингу діяльності та аналізу й оцінювання розвитку

підприємства в реаліях сьогодення [13–71].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, проведене дослідження, виходячи із результатів аналізу літератури [1–71], визначено основні особливості кадрової безпеки у системі економічної безпеки підприємства. Встановлено, що кадрова безпека підприємства – це безперервний процес управління людськими ресурсами з метою запобігання зовнішньому та внутрішньому впливу на підприємство. Розглянуто основні завдання кадрової безпеки, виокремлено вимоги, яких потрібно дотримуватись, щоб ефективно керувати кадровою безпекою у системі економічної безпеки підприємства. Все це необхідно врахувати у перспективі подальших досліджень при удосконаленні системи та інструментарію діагностики кадрової безпеки підприємства в сучасних умовах.

Література

1. Аблязова Н. Р. Кадрова безпека в системі управління підприємством // *Економіка та суспільство*. 2020. Вип. 22. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-64>
2. Бурда І. Я. Економічна безпека підприємства та місце в ній кадрової безпеки // *Ефективна економіка*. 2011. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=743> (дата звернення: 01.09.2023).
3. Гармаш С. Кадрова безпека як економічна категорія в аспекті економічної безпеки підприємства (понятійний апарат та функції) // *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)*. 2022. № 4. С. 44–49.
4. Коптєва Г. М. Кадрова безпека підприємства: сутність, складові та забезпечення // *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)*. 2020. № 2.

С. 119–124.

5. Кравченко В. О. Кадрова безпека – основа економічної безпеки підприємства // *Соціально-трудові відносини: теорія та практика*. 2014. № 1. С. 301–305.
6. Ляшенко О. М., Криль Я. М. Кадрова безпека у системі економічної безпеки підприємства // *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*. 2013. № 25(2). С. 274–279.
7. Никифоренко В. Г. Інтелектуальний капітал як основа економічної безпеки підприємства // *Науковий вісник ОНЕУ. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. Науки: економіка, політологія, історія*. 2013. № 26(205). С. 139–148.
8. Панченко В. А. Місце кадрової безпеки в системі економічної безпеки підприємств // *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 21, Ч. 2. С. 53–60.
9. Писаревська Г. І. Напрями вдосконалення кадрової безпеки на підприємстві як напрям стратегії управління персоналом // *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2020. Вип. 37. С. 56–61.
10. Сліпа О. З. Кадрова безпека підприємства: поняття, структура та основні механізми її забезпечення // *Науковий огляд*. 2014. Том 2, № 1. С. 56–63.
11. Тюріна Н. М., Баксалова О. М. Кадрова безпека як складова економічної безпеки підприємства // *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2013. № 2, Т. 2. С. 230–234.
12. Швайка Л. А. Жидецька Х. В. Деякі питання сутності кадрової безпеки підприємства // *Поліграфія і видавнича справа*. 2012. № 4(56). С. 158–163.

13. Skrynkovskiy R. M. Methodical approaches to economic estimation of investment attractiveness of machine-building enterprises for portfolio investors // *Actual Problems of Economics*. 2011. Vol. 118, Iss. 4. P. 177–186.
14. Skrynkovskyy R. M., Sopilnyk L. I., Tsyuh S. I. Improving the Enterprise Development Model: New Solutions Based on the Principles of Management, Marketing and Economic Diagnosis // *Business Inform.* 2020. № 4. P. 191–199. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-191-199>
15. Skrynkovskyy R., Kataiev A., Zaiats O., Andrushchenko H., Popova N. Competitiveness of The Company on The Market: Analytical Method of Assessment and The Phenomenon of The Impact of Corruption in Ukraine // *Journal of Optimization in Industrial Engineering*. 2021. № 14(Special Issue). P. 79–86. doi: <https://dx.doi.org/10.22094/joie.2020.677836>
16. Skrynkovskyy R., Pavlenchyk N., Tsyuh S., Zanevskyy I., Pavlenchyk A. Economic-mathematical model of enterprise profit maximization in the system of sustainable development values // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(4). P. 188–214.
17. Skrynkovskyy R., Pawlowski G., Sytar L. Development of Tools for Ensuring the Quality of Labor Potential of Industrial Enterprises // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 9. P. 3009–3018.
18. Skrynkovskyy R., Tyrkalo Y. Entrepreneurial Risks: Nature, Types, Assessment Methods and Ways to Reduce Them // *Path of Science*. 2021. Vol. 7, No. 12. P. 2015–2023. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.77-11>
19. Lozovan V., Skrynkovskyy R., Yuzevych V., Yasinskyi M., Pawlowski G. Forming the toolset for development of a system to control quality of operation of underground pipelines by oil and gas enterprises with the use of neural networks // *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2019. Vol. 2. No. 5(98). P. 41–48.

20. Lozovan V., Dzhala R., Skrynkovskyy R., Yuzevych V. Detection of specific features in the functioning of a system for the anti-corrosion protection of underground pipelines at oil and gas enterprises using neural networks // *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2019. Vol. 1. No 5 (97). P. 20–27.
21. Skrynkovskyy R., Pawlowski G., Harasym P., Koropetskyi O. Cybernetic Security and Business Intelligence in the System of Diagnostics of Economic Security of the Enterprise // *Path of Science*. 2017. No 3(10). P. 5001–5009. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.27-6>
22. Skrynkovskyy R. M., Yuzevych V. M., Kataev A. V., Pawlowski G., Protsiuk T. B. Analysis of the methodology of constructing a production function using quality criteria // *Journal of Engineering Sciences*. 2019. Vol. 6(1). P. B1–B5. doi: [https://doi.org/10.21272/jes.2019.6\(1\).b1](https://doi.org/10.21272/jes.2019.6(1).b1)
23. Sumets A., Kniaz S., Heorhiadi N., Skrynkovskyy R., Matsuk V. Methodological toolkit for assessing the level of stability of agricultural enterprises // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(1). P. 235–255.
24. Sumets A., Serbov M., Skrynkovskyy R., Faldyna V., Satusheva K. Analysis of influencing factors on the development of agricultural enterprises based on e-commerce technologies // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2020. № 6(4). P. 211–231.
25. Pavlenchyk N., Pavlenchyk A., Skrynkovskyy R., Tsuh S. The influence of management creativity on the optimality of management decisions over time: An innovative aspect // *Journal of Eastern European and Central Asian Research (JEECAR)*. 2023. Vol. 10, No. 3. P. 498–514.
26. Pawlowski G., Skrynkovskyy R., Shpak O., Vizniak Y. Development of the Model of the System of Managerial Diagnostics of the Enterprise on the Basis of Improvement of Diagnostic Purposes // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 11. P. 4010–4020. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.28-9>

27. Popova N., Kataiev A., Nevertii A., Kryvoruchko O., Skrynkovskyy R. Marketing Aspects of Innovative Development of Business Organizations in the Sphere of Production, Trade, Transport, and Logistics in VUCA Conditions // *Studies of Applied Economics*. 2021. № 38(4). doi: <https://doi.org/10.25115/eea.v38i4.3962>
28. Skrynkovskyy R. M. An IT Audit as a Tool for Strategic Enterprise Management // *The Problems of Economy*. 2018. №1. C. 231–236.
29. Sopilnyk L., Skrynkovskyy R., Kovaliv M., Zayats R., Malashko O., Yesimov S., Mykytiuk M. Development of Digital Economy in the Context of Information Security in Ukraine // *Path of Science*. 2020. Vol. 6, No. 5. P. 2023–2032. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.58-7>
30. Yuzevych V., Skrynkovskyy R., Koman B. Intelligent Analysis of Data Systems for Defects in Underground Gas Pipeline // *2018 IEEE Second International Conference on Data Stream Mining & Processing (DSMP)*. 2018. doi: <https://doi.org/10.1109/dsmp.2018.8478560>
31. Мельник О. Г. *Системи діагностики діяльності машинобудівних підприємств: полікритеріальна концепція та інструментарій*: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. 344 с.
32. Нога І. М., Скриньковський Р. М., Павловські Г. Діагностика ефективності застосування інформаційних технологій в управлінні підприємствами // *Бізнес Інформ*. 2016. № 9. С. 241–245.
33. Серняк І. І. *Формування та розвиток соціального інструментарію управління персоналом підприємства*: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / Львівський університет бізнесу та права. Львів, 2019. 20 с.
34. Скриньковський Р. М. Діагностика використання трудових, матеріальних, фінансових та енергетичних ресурсів підприємства як інструмент управління елементами його виробничо-господарської діяльності // *Проблеми економіки*. 2015. № 1. С. 249–254.

35. Скриньковський Р. М. Діагностика конкурентоспроможності продукції підприємства // *Проблеми економіки*. 2015. № 4. С. 240–246.
36. Скриньковський Р. М. Діагностика фінансового, виробничого, трудового, соціально-економічного та інноваційно-інвестиційного потенціалів і аналіз потенційних ризиків підприємства в умовах невизначеності // *Проблеми економіки*. 2015. № 2. С. 186–193.
37. Скриньковський Р. М. Економічна безпека підприємства: сутність, класифікація та система діагностики // *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 3. С. 414–418.
38. Скриньковський Р. М., Семчук Ж. В. Фінансовий стан підприємств: сутність, прийоми та методи проведення аналізу // *Економіка та держава*. 2014. № 3. С. 47–49.
39. Скриньковський Р. М., Костюк Н. Р., Коваль Н. М., Галелюк М. М. Діагностика транспортної діяльності як складової логістичної системи підприємства // *Проблеми економіки*. 2016. № 2. С. 123–128.
40. Скриньковський Р. М. Діагностика постачальницької та збутової діяльності підприємства // *Бізнес Інформ*. 2015. № 7. С. 201–205.
41. Скриньковський Р. М. Діагностика логістичної діяльності підприємства: теоретико-методичні аспекти // *Молодий вчений*. 2015. № 3(2). С. 48–51.
42. Скриньковський Р. М., Процюк Т. Б., Леськів С. Р. Моніторинг фінансової, виробничої, маркетингової і продуктової сфер діяльності та експрес-діагностика матеріально-технічного забезпечення підприємства // *Бізнес Інформ*. 2015. № 10. С. 250–256.
43. Скриньковський Р. М. Діагностика ефективності реклами в діяльності підприємства // *Бізнес Інформ*. 2016. № 6. С. 240–244.
44. Скриньковський Р. М. Поелементна бізнес-діагностика діяльності підприємства // *Проблеми економіки*. 2016. № 1. С. 207–215.
45. Скриньковський Р. М. Методичні рекомендації до оцінювання

- інвестиційної привабливості підприємств // *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 23. С. 62–67.
46. Скриньковський Р. М. Освітньо-фаховий потенціал персоналу: сутність і роль у формуванні інвестиційної привабливості підприємства // *Бізнес Інформ*. 2013. № 4. С. 121–126.
47. Скриньковський Р. М. Система діагностики виробничої діяльності підприємства з урахуванням науково-технічного та інноваційного розвитку // *Економіка та держава*. 2015. № 5. С. 51–53.
48. Скриньковський Р. М. Система діагностики інноваційної діяльності підприємства: концепція та інструментарій // *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2014. Вип. 2. С. 705–708.
49. Скриньковський Р. М., Візняк Ю. Я., Павловські Г., Коропецький О. О. Діагностика диверсифікаційних процесів на підприємстві // *Проблеми економіки*. 2017. № 2. С. 223–228.
50. Скриньковський Р. М., Клювак О. В. Діагностика рівня готовності підприємства до здійснення інноваційної стратегії // *Бізнес Інформ*. 2016. № 7. С. 96–101.
51. Скриньковський Р. М., Клювак О. В., Процевят О. С. Діагностика експортного потенціалу підприємства // *Проблеми економіки*. 2016. № 4. С. 163–170.
52. Скриньковський Р. М., Костюк Н. Р., Семчук Ж. В., Коропецький О. О. Діагностика політики керівництва у сферах якості, соціальної відповідальності, інформаційної безпеки й охорони праці та механізм забезпечення гідної праці на підприємстві // *Бізнес Інформ*. 2016. № 3. С. 131–137.
53. Скриньковський Р. М., Крамар Р. І., Гарасим П. С. Діагностика ефективності системи захисту інформації на підприємстві та відповідальність за порушення законодавства про комерційну таємницю // *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 1. С. 225–228.

54. Скриньковський Р. М., Максимчук Я. С., Харук К. Б. Діагностика економічної стійкості підприємства і роль інформації та комунікації в контексті стійкості динамічної рівноваги, функціонування і розвитку // *Проблеми економіки*. 2015. № 3. С. 162–168.
55. Скриньковський Р. М., Павловські Г. Діагностика в системі менеджменту підприємства // *Проблеми економіки*. 2016. № 3. С. 199–205.
56. Скриньковський Р. М., Павловські Г., Воробйов В. В. Діагностика відповідності конкурентної стратегії підприємства стану зовнішнього середовища // *Бізнес Інформ*. 2016. № 10. С. 371–376.
57. Скриньковський Р. М., Павловські Г., Воробйов В. В. Діагностика ефективності контролінгу бізнес-процесів підприємства // *Бізнес Інформ*. 2016. № 8. С. 154–159.
58. Скриньковський Р. М., Павловські Г., Костюк Н. Р., Коропецький О. О. Діагностика факторів інноваційного розвитку підприємства // *Проблеми економіки*. 2017. № 1. С. 250–257.
59. Скриньковський Р. М., Павловські Г., Пирожак Є. К., Томюк І. М. Діагностика системи стратегічного управління витратами підприємства // *Бізнес Інформ*. 2016. № 12. С. 248–253.
60. Скриньковський Р. М., Процюк Т. Б., Костюк Н. Р. Внутрішній аудит системи корпоративного управління та діагностика ринкової вартості підприємства // *Бізнес Інформ*. 2015. № 9. С. 180–187.
61. Скриньковський Р. М., Семчук Ж. В., Візняк Ю. Я., Горічко Х. І. Діагностика фінансового стану підприємства з метою попередження кризи та ідентифікації банкрутства // *Бізнес Інформ*. 2016. № 2. С. 165–172.
62. Скриньковський Р. М., Харук К. Б., Заброцька О. В. Параметри діагностики кредитоспроможності підприємства // *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки*.

2014. Вип. 8(1). С. 114–117.
63. Скриньковський Р. М., Шпак О. Г. Бізнес-діагностика підприємства як особливий вид консультаційних послуг // *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2017. Вип. 3. С. 110–114.
64. Скриньковський Р., Дмитрієва Ю., Чубенко А. Діагностика можливостей підприємства щодо утримання клієнтури та відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів // *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 9. С. 45–50.
65. Скриньковський Р., Крамар Р. Діагностика формування і використання прибутку підприємства та відповідальність керівника за порушення податкового законодавства // *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 6. С. 130–134.
66. Скриньковський Р., Нога І., Чубенко А. Діагностика стану кадрового обліку і діловодства на підприємстві та відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері захисту персональних даних // *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 8. С. 52–57.
67. Скриньковський Р., Чубенко А. Діагностика конкурентного потенціалу підприємства та відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції // *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 7. С. 49–54.
68. Воронка О. З. *Механізм забезпечення кадової безпеки підприємств високотехнологічного сектору економіки*: монографія. Львів: Галицька видавнича спілка, 2020. 231 с.
69. Гнилицька Л. В. *Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства*: монографія. Київ: КНЕУ, 2012. 305 с.
70. Коптєва Г. М. *Теорія та методологія забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів торговельного підприємства*: монографія. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2020. 254 с.

71. Кадрова безпека суб’єктів господарської діяльності: менеджмент інсайдерами: монографія / За ред. проф. В. С. Сідака, проф. І. П. Мігус. Черкаси: Маклаут, 2012. 258 с.

References

1. Abliazova N. R. Kadrova bezpeka v systemi upravlinnia pidpryiemstvom // *Ekonomika ta suspilstvo*. 2020. Vyp. 22. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-64>
2. Burda I. Y. Ekonomichna bezpeka pidpryiemstva ta mistse v nii kadrovoi bezpeky // *Efektyvna ekonomika*. 2011. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=743> (date of access: 01.09.2023).
3. Harmash S. Kadrova bezpeka yak ekonomichna katehoriiia v aspekti ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva (poniatyinyi aparat ta funktsii) // *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnogo universytetu «Kharkivskyi politekhnichnyi instytut» (ekonomiczni nauky)*. 2022. № 4. S. 44–49.
4. Koptieva H. M. Kadrova bezpeka pidpryiemstva: sutnist, skladovi ta zabezpechennia // *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnogo universytetu «Kharkivskyi politekhnichnyi instytut» (ekonomiczni nauky)*. 2020. № 2. S. 119–124.
5. Kravchenko V. O. Kadrova bezpeka – osnova ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva // *Sotsialno-trudovi vidnosyny: teoriia ta praktyka*. 2014. № 1. S. 301–305.
6. Liashenko O. M., Kryl Y. M. Kadrova bezpeka u systemi ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva // *Ekonomika. Menedzhment. Pidpryiemnytstvo*. 2013. № 25(2). S. 274–279.
7. Nykyforenko V. H. Intelektualnyi kapital yak osnova ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva // *Naukovyi visnyk ONEU. Vseukrainska asotsiatsiia molodykh naukovtsiv. Nauky: ekonomika, politolohiia, istoriia*.

2013. № 26(205). S. 139–148.
8. Panchenko V. A. Mistse kadrovoi bezpeky v systemi ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstv // *Naukovyi visnyk Uzhhodskoho natsionalnogo universytetu. Seriya: Mizhnarodni ekonomiczni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*. 2018. Vyp. 21, Ch. 2. S. 53–60.
 9. Pysarevska H. I. Napriamy vdoskonalennia kadrovoi bezpeky na pidpryiemstvi yak napriam stratehii upravlinnia personalom // *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Seriya: Ekonomiczni nauky*. 2020. Vyp. 37. S. 56–61.
 10. Slipa O. Z. Kadrova bezpeka pidpryiemstva: poniattia, struktura ta osnovni mekhanizmy yii zabezpechennia // *Naukovyi ohliad*. 2014. Tom 2, № 1. S. 56–63.
 11. Tiurina N. M., Baksalova O. M. Kadrova bezpeka yak skladova ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva // *Visnyk Khmelny茨koho natsionalnogo universytetu. Ekonomiczni nauky*. 2013. № 2, T. 2. S. 230–234.
 12. Shvaika L. A. Zhydetska Kh. V. Deiaki pytannia sutnosti kadrovoi bezpeky pidpryiemstva // *Polihrafia i vydavnycha sprava*. 2012. № 4(56). S. 158–163.
 13. Skrynkovskyi R. M. Methodical approaches to economic estimation of investment attractiveness of machine-building enterprises for portfolio investors // *Actual Problems of Economics*. 2011. Vol. 118, Iss. 4. P. 177–186.
 14. Skrynkovskyy R. M., Sopilnyk L. I., Tsuh S. I. Improving the Enterprise Development Model: New Solutions Based on the Principles of Management, Marketing and Economic Diagnosis // *Business Inform*. 2020. № 4. P. 191–199. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-191-199>
 15. Skrynkovskyy R., Kataiev A., Zaiats O., Andrushchenko H., Popova N.

Competitiveness of The Company on The Market: Analytical Method of Assessment and The Phenomenon of The Impact of Corruption in Ukraine // *Journal of Optimization in Industrial Engineering*. 2021. № 14(Special Issue). P. 79–86. doi: <https://dx.doi.org/10.22094/joie.2020.677836>

16. Skrynkovskyy R., Pavlenchyk N., Tsyuh S., Zanevskyy I., Pavlenchyk A. Economic-mathematical model of enterprise profit maximization in the system of sustainable development values // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(4). P. 188–214.
17. Skrynkovskyy R., Pawlowski G., Sytar L. Development of Tools for Ensuring the Quality of Labor Potential of Industrial Enterprises // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 9. P. 3009–3018.
18. Skrynkovskyy R., Tyrkalo Y. Entrepreneurial Risks: Nature, Types, Assessment Methods and Ways to Reduce Them // *Path of Science*. 2021. Vol. 7, No. 12. P. 2015–2023. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.77-11>
19. Lozovan V., Skrynkovskyy R., Yuzevych V., Yasinskyi M., Pawlowski G. Forming the toolset for development of a system to control quality of operation of underground pipelines by oil and gas enterprises with the use of neural networks // *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2019. Vol. 2. No. 5(98). P. 41–48.
20. Lozovan V., Dzhala R., Skrynkovskyy R., Yuzevych V. Detection of specific features in the functioning of a system for the anti-corrosion protection of underground pipelines at oil and gas enterprises using neural networks // *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2019. Vol. 1. No 5 (97). P. 20–27.
21. Skrynkovskyy R., Pawlowski G., Harasym P., Koropetskyi O. Cybernetic Security and Business Intelligence in the System of Diagnostics of Economic Security of the Enterprise // *Path of Science*. 2017. No 3(10). P. 5001–5009. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.27-6>
22. Skrynkovskyy R. M., Yuzevych V. M., Kataev A. V., Pawlowski G.,

- Protsiuk T. B. Analysis of the methodology of constructing a production function using quality criteria // *Journal of Engineering Sciences*. 2019. Vol. 6(1). P. B1–B5. doi: [https://doi.org/10.21272/jes.2019.6\(1\).b1](https://doi.org/10.21272/jes.2019.6(1).b1)
23. Sumets A., Kniaz S., Heorhiadi N., Skrynkovskyy R., Matsuk V. Methodological toolkit for assessing the level of stability of agricultural enterprises // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(1). P. 235–255.
24. Sumets A., Serbov M., Skrynkovskyy R., Faldyna V., Satusheva K. Analysis of influencing factors on the development of agricultural enterprises based on e-commerce technologies // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2020. № 6(4). P. 211–231.
25. Pavlenchyk N., Pavlenchyk A., Skrynkovskyy R., Tsuh S. The influence of management creativity on the optimality of management decisions over time: An innovative aspect // *Journal of Eastern European and Central Asian Research (JEECAR)*. 2023. Vol. 10, No. 3. P. 498–514.
26. Pawlowski G., Skrynkovskyy R., Shpak O., Vizniak Y. Development of the Model of the System of Managerial Diagnostics of the Enterprise on the Basis of Improvement of Diagnostic Purposes // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 11. P. 4010–4020. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.28-9>
27. Popova N., Kataiev A., Nevertii A., Kryvoruchko O., Skrynkovskyy R. Marketing Aspects of Innovative Development of Business Organizations in the Sphere of Production, Trade, Transport, and Logistics in VUCA Conditions // *Studies of Applied Economics*. 2021. № 38(4). doi: <https://doi.org/10.25115/eea.v38i4.3962>
28. Skrynkovskyy R. M. An IT Audit as a Tool for Strategic Enterprise Management // *The Problems of Economy*. 2018. №1. C. 231–236.
29. Sopilnyk L., Skrynkovskyy R., Kovaliv M., Zayats R., Malashko O., Yesimov S., Mykytiuk M. Development of Digital Economy in the Context of Information Security in Ukraine // *Path of Science*. 2020. Vol. 6, No. 5.

- P. 2023–2032. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.58-7>
30. Yuzevych V., Skrynkovskyy R., Koman B. Intelligent Analysis of Data Systems for Defects in Underground Gas Pipeline // *2018 IEEE Second International Conference on Data Stream Mining & Processing (DSMP)*. 2018. doi: <https://doi.org/10.1109/dsmp.2018.8478560>
 31. Melnyk O. H. *Systemy diahnostyky diialnosti mashynobudivnykh pidpryiemstv: polikryterialna kontseptsii ta instrumentarii*: monohrafiia. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, 2010. 344 s.
 32. Noga I. M., Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G. Diahnostyka efektyvnosti zastosuvannia informatsiinykh tekhnolohii v upravlinni pidpryiemstvamy // *Biznes Inform.* 2016. № 9. S. 241–245.
 33. Serniak I. I. *Formuvannia ta rozvytok sotsialnoho instrumentariiu upravlinnia personalom pidpryiemstva*: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk: spets. 08.00.04 / Lvivskyi universytet biznesu ta prava. Lviv, 2019. 20 s.
 34. Skrynkovskyy R. M. Diahnostyka vykorystannia trudovykh, materialnykh, finansovykh ta enerhetychnykh resursiv pidpryiemstva yak instrument upravlinnia elementamy yoho vyrobnycho-hospodarskoi diialnosti // *Problemy ekonomiky*. 2015. № 1. S. 249–254.
 35. Skrynkovskyy R. M. Diahnostyka konkurentospromozhnosti produktsii pidpryiemstva // *Problemy ekonomiky*. 2015. № 4. S. 240–246.
 36. Skrynkovskyy R. M. Diahnostyka finansovoho, vyrobnychoho, trudovoho, sotsialno-ekonomicchnoho ta innovatsiino-investytsiino potentsialiv i analiz potentsiinykh ryzykiv pidpryiemstva v umovakh nevyznachenosti // *Problemy ekonomiky*. 2015. № 2. S. 186–193.
 37. Skrynkovskyy R. M. Ekonomicchna bezpeka pidpryiemstva: sutnist, klasyfikatsiia ta sistema diahnostyky // *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*. 2015. Vyp. 3. S. 414–418.
 38. Skrynkovskyy R. M., Semchuk Z. V. Finansovyi stan pidpryiemstv: sutnist, pryiomy ta metody provedennia analizu // *Ekonomika ta derzhava*. 2014.

№ 3. S. 47–49.

39. Skrynkovskyy R. M., Kostiuk N. R., Koval N. M., Haleliuk M. M. Diahnostyka transportnoi diialnosti yak skladovoi lohistychnoi systemy pidpryiemstva // *Problemy ekonomiky*. 2016. № 2. S. 123–128.
40. Skrynkovskyy R. M. Diahnostyka postachalnytskoi ta zbutovoi diialnosti pidpryiemstva // *Biznes Inform*. 2015. № 7. S. 201–205.
41. Skrynkovskyy R. M. Diahnostyka lohistychnoi diialnosti pidpryiemstva: teoretyko-metodychni aspekyt // *Molodyi vchenyi*. 2015. № 3(2). S. 48–51.
42. Skrynkovskyy R. M., Protsiuk T. B., Leskiv S. R. Monitorynh finansovoi, vyrobnychoi, marketynhovoi i produktovoi sfer diialnosti ta ekspres-diahnostyka materialno-tehnichnoho zabezpechennia pidpryiemstva // *Biznes Inform*. 2015. № 10. S. 250–256.
43. Skrynkovskyy R. M. Diahnostyka efektyvnosti reklamy v diialnosti pidpryiemstva // *Biznes Inform*. 2016. № 6. S. 240–244.
44. Skrynkovskyy R. M. Poelementna biznes-diahnostyka diialnosti pidpryiemstva // *Problemy ekonomiky*. 2016. № 1. S. 207–215.
45. Skrynkovskyy R. M. Metodychni rekomendatsii do otsiniuvannia investytsiinoi pryvablyvosti pidpryiemstv // *Investytsii: praktyka ta dosvid*. 2011. № 23. S. 62–67.
46. Skrynkovskyy R. M. Osvitno-fakhovyj potentsial personalu: sutnist i rol u formuvanni investytsiinoi pryvablyvosti pidpryiemstva // *Biznes Inform*. 2013. № 4. S. 121–126.
47. Skrynkovskyy R. M. Systema diahnostyky vyrobnychoi diialnosti pidpryiemstva z urakhuvanniam naukovo-tehnichnoho ta innovatsiinoho rozvytku // *Ekonomika ta derzhava*. 2015. № 5. S. 51–53.
48. Skrynkovskyy R. M. Systema diahnostyky innovatsiinoi diialnosti pidpryiemstva: kontseptsia ta instrumentarii // *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*. 2014. Vyp. 2. S. 705–708.
49. Skrynkovskyy R. M., Vizniak Y. Y., Pawlowski G., Koropetskyi O. O.

- Diahnostyka dyversifikatsiynykh protsesiv na pidpryiemstvi // *Problemy ekonomiky*. 2017. № 2. S. 223–228.
50. Skrynkovskyy R. M., Kliuvak O. V. Diahnostyka rivnia hotovnosti pidpryiemstva do zdiisnennia innovatsiinoi stratehii // *Biznes Inform.* 2016. № 7. S. 96–101.
51. Skrynkovskyy R. M., Kliuvak O. V., Protseviat O. S. Diahnostyka eksportnoho potentsialu pidpryiemstva // *Problemy ekonomiky*. 2016. № 4. S. 163–170.
52. Skrynkovskyy R. M., Kostiuk N. R., Semchuk Z. V., Koropetskyi O. O. Diahnostyka polityky kerivnytstva u sferakh yakosti, sotsialnoi vidpovidalnosti, informatsiinoi bezpeky y okhorony pratsi ta mekhanizm zabezpechennia hidnoi pratsi na pidpryiemstvi // *Biznes Inform.* 2016. № 3. S. 131–137.
53. Skrynkovskyy R. M., Kramar R. I., Harasym P. S. Diahnostyka efektyvnosti systemy zakhystu informatsii na pidpryiemstvi ta vidpovidalnist za porushennia zakonodavstva pro komertsiiu taiemnytsiu // *Porivnialno-analitychnye pravo*. 2016. № 1. S. 225–228.
54. Skrynkovskyy R. M., Maksymchuk Y. S., Kharuk K. B. Diahnostyka ekonomichnoi stiikosti pidpryiemstva i rol informatsii ta komunikatsii v konteksti stiikosti dynamichnoi rivnovahy, funktsionuvannia i rozvytku // *Problemy ekonomiky*. 2015. № 3. S. 162–168.
55. Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G. Diahnostyka v systemi menedzhmentu pidpryiemstva // *Problemy ekonomiky*. 2016. № 3. S. 199–205.
56. Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G., Vorobiov V. V. Diahnostyka vidpovidnosti konkurentnoi stratehii pidpryiemstva stanu zovnishnogo seredovyshcha // *Biznes Inform.* 2016. № 10. S. 371–376.
57. Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G., Vorobiov V. V. Diahnostyka efektyvnosti kontrolinhu biznes-protsesiv pidpryiemstva // *Biznes Inform.* 2016. № 8. S. 154–159.

58. Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G., Kostiuk N. R., Koropetskyi O. O. Diahnostyka faktoriv innovatsiinoho rozvytku pidpryiemstva // *Problemy ekonomiky*. 2017. № 1. S. 250–257.
59. Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G., Pyrozhak Y. K., Tomiuk I. M. Diahnostyka systemy stratehichnoho upravlinnia vytratamy pidpryiemstva // *Biznes Inform*. 2016. № 12. S. 248–253.
60. Skrynkovskyy R. M., Protsiuk T. B., Kostiuk N. R. Vnutrishnii audyt systemy korporatyvnoho upravlinnia ta diahnostyka rynkovoi vartosti pidpryiemstva // *Biznes Inform*. 2015. № 9. S. 180–187.
61. Skrynkovskyy R. M., Semchuk Z. V., Vizniak Y. Y., Horichko K. I. Diahnostyka finansovoho stanu pidpryiemstva z metiou poperedzhennia kryzy ta identyfikatsii bankrutstva // *Biznes Inform*. 2016. № 2. S. 165–172.
62. Skrynkovskyy R. M., Kharuk K. B., Zabrotska O. V. Parametry diahnostyky kredytospromozhnosti pidpryiemstva // *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Ser.: Ekonomiczni nauky*. 2014. Vyp. 8(1). S. 114–117.
63. Skrynkovskyy R. M., Shpak O. H. Biznes-diahnostyka pidpryiemstva yak osoblyvyyi vyd konsultatsiinykh posluh // *Sotsialno-ekonomiczni problemy suchasnoho periodu Ukrayny*. 2017. Vyp. 3. S. 110–114.
64. Skrynkovskyy R., Dmytriieva Y., Chubenko A. Diahnostyka mozhlyvostei pidpryiemstva shchodo utrymannia kliientury ta vidpovidalnist za porushennia zakonodavstva pro zakhyst prav spozhyvachiv // *Pidpryiemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2016. № 9. S. 45–50.
65. Skrynkovskyy R., Kramar R. Diahnostyka formuvannia i vykorystannia prybutku pidpryiemstva ta vidpovidalnist kerivnyka za porushennia podatkovoho zakonodavstva // *Pidpryemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2016. № 6. S. 130–134.
66. Skrynkovskyy R., Noga I., Chubenko A. Diahnostyka stanu kadrovoho obliku i dilovodstva na pidpryiemstvi ta vidpovidalnist za porushennia

- vymoh zakonodavstva u sferi zakhystu personalnykh danykh // *Pidpryiemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2016. № 8. S. 52–57.
67. Skrynkovskyy R., Chubenko A. Dianostyka konkurentnoho potentsialu pidpryiemstva ta vidpovidalnist za porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii // *Pidpryiemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2016. № 7. S. 49–54.
68. Voronka O. Z. *Mekhanizm zabezpechennia kadrovoi bezpeky pidpryiemstv vysokotekhnolohichnoho sektoru ekonomiky*: monohrafia. Lviv: Halytska vydavnycha spilka, 2020. 231 s.
69. Hnylytska L. V. *Oblikovo-analitychnye zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva*: monohrafia. Kyiv: KNEU, 2012. 305 s.
70. Koptieva H. M. *Teoriia ta metodolohiia zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky biznes-protsesiv torhovelnoho pidpryiemstva*: monohrafia. Kharkiv: Vydavnytstvo Ivanchenka I. S., 2020. 254 s.
71. *Kadrova bezpeka subiectiv hospodarskoi diialnosti: menedzhment insaideramy*: monohrafia / Za red. prof. V. S. Sidaka, prof. I. P. Mihus. Cherkasy: Maklaut, 2012. 258 s.